

**LO**

Nr. 11 • 2008

# AKTUELT

103. årgang • Organ for Landsorganisasjonen i Norge



Foto: Tri D. Nguyen

## Med livet som yrke

side 10

Nytt solidaritetsalternativ?

I folkets tjeneste

Industriturisme

# Arbeidsmaur i folkets tjeneste

Han ser ut som en ganske alminnelig mann. Men Ivar Johansen er ikke helt som alle andre. Når vi tref-fer ham har han allerede rukket å sende ut 2 500 e-poster. Da han var ung, samlet han på spioner.

**I**var Johansen har vært kommunestyremedlem i Oslo mer eller mindre sammenhengende i over 20 år. Han er internasjonal leder i SV, og har et kraftig overforbruk av internett. Han er svært interessert i helse- og sosialpolitikk. Høsten 1977 var han Norges heteste navn. Da ble Johansen ar-

restert. Det viste seg at han hadde kartlagt de hemmelige tjenestene i Norge og ville avsløre i Ny Tid hvordan de jobbet.

– Da du stilte til kommunevalget i fjor høst, stilte du under mottoet «fire nye år i folkets tjeneste». Er ikke det litt store ord?

– Det er et spørsmål om hvordan en tenker på politikerrollen. Jeg ønsker å ha direkte kontakt med innbyggerne i denne byen

og det blir noen tusen e-poster jeg sender ut hver uke, og det er ikke bare for å fortelle hva jeg selv gjør, men også for å få respons tilbake, sier SV-politikeren som ikke nøler med å karakterisere seg selv som et politisk dyr.

#### DIALOG

Johansen vil være i dialog med ulike grupper, og blant flere andre nettsider styrer han osloom-

budet.no. Mennesker som har et eller annet problem i saksbehandlingen kan henvende seg for å få hjelp. Men han sender også saker ut på egne høringsrunder.

– Når jeg for eksempel har e-postadresser til 2 300 tillitsvalgte i fagbevegelsen, 900 i funksjonshemmedes organisjoner eller 1 000 i rusomsorgen, betyr det at jeg henvender meg direkte når jeg har saker som særskilt







**Politikere:** Ivar Johansen mener at det er for mange heltidspolitikere som ikke er i en vanlig jobb hvor de kjenner det pulserende livet.

angår dem, for derigjennom å få reaksjoner og innspill tilbake.

– Det er dette jeg mener er å være en politiker i folkets tjeneste.

Johansen mener at det er for mange politikere som er på heltid og ikke er i en vanlig jobb hvor vedkommende skal kjenne det pulserende liv. Han er heller ikke nådig mot livet i Rådhuset i Oslo.

– Det har blitt en egen klan i Oslo rådhus av politikere som lever sammen hele året, hele døgnet, sier han. Fra 1991 til 1995 var han heltidspolitiker. Nå sier han nei.

– Når vi har hatt konstituering i SV etter kommunevalget er det mange i gruppa som ønsker heltidsstillinger, men det vil ikke jeg.

## FOLKEVALGTBASEN

En av de 2500 e-postene han sendte ut om morgen havnet i vår postkasse. Den omhandler sosial dumping. Helt siden 1995 har Johansen vært i front når det gjelder å bruke nettet. «Det røde surfebrettet», er en lenkesamling

## Ivar Johansen

LO  
A

- Født 1950 i Fredrikstad
- Kontorsjef i Gylendal
- Internasjonal leder i SV
- Medlem/varamedlem i Oslo bystyre siden 1977
- Medlem av Forsvarets Ombudsmannnemnd
- Dømt til 1 års fengsel for ulovlig innsamling av opplysninger om de hemmelige tjenestene

for politisk interesserte på venstresida. «Det skjer i Oslo», var en samling over alle klubber, foreninger og arrangementer i byen. «ivarjohansen.no» er hjemmesiden hans nå. Der kan en melde seg på nyhetsbrev, laste ned aktuelle dokumenter eller lese artikler som Johansen har lagt ut. Han har egen blogg. ivarsblogg.blogspot.com.

Og så er det folkevalgtbasen. Her har Ivar Johansen samlet kontaktinformasjon om alle stortingsrepresentanter, regjeringsapparatet, Sametinget, ordførere, fylkespolitikere og kommunestyremedlemmer i de store byene.

– Det har hele tida vært en dragkamp, spesielt med regjeringsapparatet. Jeg har forståelse for at ikke statsrådets mobilnummer ligger ute, men da må mobilnumrene til statssekretærene i alle fall være tilgjengelig.

Datatilsynet sier at den enkelte har rett til å nekte å la seg oppføre med informasjon. Johansen har vært ute for at stortingsrepresentanter har nektet å stå oppført med privatnummer i folkevalgtbasen til tross for at de samme opplysningene har vært tilgjengelig på andre sider.

– Da har jeg lagt en lenke, for eksempel til telefonkatalogen, forklarer Johansen.

## PUSLESPILL

Telefonkatalogen spilte også en viktig rolle da Ivar Johansen for første gang ble kjent. 11. august 1977 ble Johansen arrestert i det han var på vei ut av leiligheten sin i Helgesens gate på Grünerløkka i Oslo

I fem år hadde Johansen kartlagt de hemmelige tjenestene i Norge. Ved å bruke åpne kilder som Norsk Politiblad, årsrapport-

ten fra landets politikamre, kunnegjøringer til Forsvaret, telefonkatalogen, Tjenestemannsbladet og ikke minst systematisk telefonbruk, kunne han legge brikkene på plass i puslespillet som til sammen utgjorde de hemmelige tjenester i Norge.

Planen var å offentliggjøre i SV-avisen Ny Tid hvordan de hemmelige tjenestene var bygd opp og arbeidet. Allerede etter de første to artiklene – hvorav den ene var avsløringen av norsk spionasje og sabotasje inn i Sovjet (Blindheim-saken) gjennomførte politiet razzia hos Ivar Johansen og avisjournalister. Listesaken var den mest omtalte mediasaken i Norge det året, og Johansen satt 60 dager i varetekt mens politiet etterforsket. Etter to år felte Høyesterett den endelig dommen som var på et års fengsel hvorav 60 dager var ubetinget.

I 1983 var Johansen igjen i politiets søkelys, denne gangen som redaksjonsleder i bladet «Ikkevold». Bladet offentliggjorde opplysninger om et hemmeligholdt amerikansk lytteanlegg på Andøya. Igjen stormet politiet redaksjonslokalene.

– Jeg ble hovedtiltalt i denne saken fordi jeg var en vanekriminell, sier Johansen med et smil.

Da sluttstrek for saken endelig ble satt i august 1987, etter en svært omfattende rettsprosess, ble Johansen og resten av redaksjonen frikjent.

Han setter listesaken og Ikkevold-saken inn i det samme politiske programmet som gjør at han nå samler kontaktinformasjon om politikere.

## ÅPENHET

– Det dreier seg om det samme, åpenhet. Vi hadde mistanke om at de hemmelige tjenes-

tene drev med ulovligheter, og det ble veldokumenter noen år seinere av Lund-kommisjonen, sier han. Nå er Johansen opptatt av de utvidede fullmaktene som politiet har fått etter 11. september 2001.

– Politiet har fått altfor vide fullmakter. Mange innvandrere føler at overvåkingen stempler dem som terrorister.

Han følger fortsatt med på området. På en av hattene på Ivar Johansens politiske hattehulle står det Forsvarets ombudsmannnemnd hvor han har vært medlem i mange år. Det bringer ham rundt for å snakke med personell i forsvaret.

Dessuten er han internasjonal leder i SV. Dette bringer ham midt inn i striden om hva slags jagerfly Norge skal kjøpe.

– Vi trenger jagerfly for å overvåke de store havområdene i nord. Både Jas Gripen og det amerikanske JFS er kampfly, og det er ikke det vi trenger.

Som internasjonal leder er han vitne til at fredspartiet SV nå sitter i en regjering som sender tropper til krigssonen i Afghanistan.

– Hvordan opplever du det?

– Det vi i SV ikke er så flinke til er å signalisere, er vårt primærstandpunkt. Vi stiller oss ofte bak kompromisset som om det skulle være det vi egentlig mener. For eksempel når jeg før jul utenfor Stortinget holder en appell om Afghanistan så er det naturligvis en kritikk av regjeringas politikk, men jeg står der som SVer og forteller hva som var partiets politikk. Senterpartiet har vært flinkere til det.

Han betegner seg selv som en mann som er opptatt av resultater og kompromisser.



## IKKE AKADEMIKER

– Er det ikke langt fra å være engasjert i kommunal politikk til internasjonal politikk?

– Jo, men da jeg ble politisk engasjert begynte jeg med internasjonal politikk. Det var den gang jeg bodde i Fredrikstad og drev det lokale Fredskontoret, sier Johansen.

– SV er kjent som et akademikerparti, men du er ingen akademiker?

– Nei, jeg har realskole og folkehøgskole, forteller Johansen.

Han var ingen opplagt kandidat til jobben som internasjonal leder da han kom til SVs landsmøte i fjor. Men han ble foreslått, og måtte møte hos valgkomiteen.

– Det er litt spesielt at dere

foreslår meg til internasjonal sekretær, som ikke kan engelsk engang, sa han til valgkomiteen. Men like fullt ble han valgt til oppgaven.

– I ditt politiske virke i Oslo har du arbeidet mest med helse- og sosialpolitikk, hvorfor?

– Jeg har vært plassert i helse- og sosialkomiteen i 12 år. Helse- og sosialpolitikk dreier seg om klasseforskjeller og velferd. Det er der vi ser resultatene av klasseforskjellene. Faktorer bak som arv og utdanning slår til slutt ut på helse og velferd, sier Johansen.

I de 20 årene han har vært representant i kommunestyret har det med unntak av fire år fra 1991 til 1995 vært et eller annet slags høyrestyre i byen. Det mener Johansen han kan

se resultatene av nå i form av dårligere velferdstilbud, stoppeklokkeomsorg, i det hele tatt forskjells-Oslo.

Det er ikke vanskelig å være enig i at Ivar Johansen er et politisk dyr. Spørsmålet er bare hva slags dyr. Han kunne ha vært en elg som springer lett over store flater, men ikke en bjørn som slår sine motstandere flate eller en lur rev som spiller det politiske spillet så smart at motstanderen blir svimmel.

Nei, det må være en politisk arbeidsmaur han er. Hver gang han sender ut en e-post blir det som om han trekker en ny barnål tilbake til tua for å bygge den større. En arbeidsmaur i folkets tjeneste.

[torgny@lo-media.no](mailto:torgny@lo-media.no)

## Boogie Woogie

Høsten 1977 var det mange store forsvarspolitiske saker. Ole Paus oppsummerte dem i sangen Berge Furres Boogie Woogie. Der ble Ivar Johansen behørig omtalt, blant annet med følgende vers:

*Herr Johansen sa*

*En hobby skal man ha*

*Jeg har drevet med spionasje*

*helt fra folkeskolen av*

*Hvis du vil vite noe om så bare si i fra*

*Jeg vet litt av hvert og sladrer så gjerne.*

*Fra Sjikaner i utvalg  
(eller Paus-Postens beste)*

Ivar Johansens nettsider:

[www.ivarjohansen.no](http://www.ivarjohansen.no)

[www.osloombudet.no](http://www.osloombudet.no)

[ivarsblog.blogspot.com](http://ivarsblog.blogspot.com)

[folkevalgtbasen.ivarjohansen.no](http://folkevalgtbasen.ivarjohansen.no)